

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 września 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił L. B. prawa do emerytury na tej podstawie, że do dnia 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze oraz 25 lat okresów ubezpieczeniowych. Organ rentowy uznał, iż wnioskodawca wykazał 20 lat, 10 miesięcy i 18 dni okresów składkowych oraz 1 rok i 1 dzień okresów pracy w warunkach szczególnych. ZUS nie zaliczył do pracy w warunkach szczególnych okresu od 1 stycznia 1983 roku do 25 października 1984 roku i od 20 listopada 1986 roku do 31 maja 1996 roku pracy w Gminnej Spółdzielni (...) w P., od 1 sierpnia 1989 roku 31 grudnia 1998 roku pracy w Hurtowni (...) w P. oraz od 3 czerwca 1996 roku do 31 lipca 1998 roku w zakładzie- Produkcja (...) w P. (decyzja k. 20 akt ZUS).

Kolejną decyzją z dnia 23 lutego 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił L. B. prawa do emerytury na tej podstawie, że do dnia 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze oraz 25 lat okresów ubezpieczeniowych (decyzja k.47 akt ZUS).

W dniu 25 marca 2021 roku wnioskodawca złożył odwołanie od powyższych decyzji, wnosząc o ich zmianę i przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Wskazał, iż nie zgadza się z twierdzeniem, iż nie wykazał 15 lat pracy w warunkach szczególnych gdyż udowodnił aż 21 lat 9 miesięcy i 16 dni takiej pracy (odwołanie k. 3-5).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie przytaczając argumentację jak w uzasadnieniu skarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k. 14-15).

Zarządzeniem z dnia 30 kwietnia 2021 roku sprawa VIII U 1131/21 połączona została do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą VIII U 1130/21 na mocy art. 219 kpc. (zarządzenie k.10 akt VIII U 1131/21).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

Wnioskodawca L. B., urodzony (...), w dniu 31 lipca 2020 roku złożył wniosek o emeryturę (wniosek k.1-6 akt ZUS).

Wnioskodawca wykazał 20 lat, 10 miesięcy i 18 dni okresów składkowych oraz 1 rok i 1 dzień okresów pracy w warunkach szczególnych (okoliczność bezsporna).

W okresie 9 lutego 1978 roku do 31 maja 1996 roku wnioskodawca zatrudniony był w Gminnej Spółdzielni (...) w P., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku starszego piekarza (świadczenie pracy k.21).

Zakład pracy wystawił wnioskodawcy świadectwo pracy w warunkach szczególnych, w którym wskazał, iż ubezpieczony od 1 stycznia 1983 roku do 25 października 1984 roku i od 20 listopada 1986 roku do 31 maja 1996 roku wykonywał obowiązki na stanowisku starszego piekarza wymienione w wykazie A, dziale X, poz. 11 wykazu stanowiącego załącznik do uchwały Zarządu Głównego (...) z dnia 25 lipca 1983 roku „w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy w spółdzielczości rolniczej” (świadczenie pracy w warunkach szczególnych k.22).

W okresie od 1 sierpnia 1989 roku 4 października 2009 roku ubezpieczony zatrudniony był w Hurtowni (...) R. B. w P.. Zakład wystawił wnioskodawcy świadectwo pracy w warunkach szczególnych, w którym wskazano, iż w ww okresie odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę na stanowisku - piekarz - wymienione w wykazie A, dziale X poz. 11 (prace przy wypieku pieczywa) stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 II 1983 roku (Dz. U. nr 8 poz. 43 z 1983 roku) oraz załącznik nr 1 do zarządzenia nr 55 Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 14 VII 1983 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach (Dz. U.M.R i G.Ż. nr 3 poz. 7) (świadczenie pracy w warunkach szczególnych k. 27).

Od 3 czerwca 1996 roku do 31 lipca 1998 roku odwołujący zatrudniony był w zakładzie- Produkcja (...) w P., na stanowisku starszego piekarza. Pracodawca wystawił świadectwo pracy w warunkach szczególnych, w którym wskazano, iż w ww okresie odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę na stanowisku - starszy piekarz - wymienione w wykazie A, dziale X poz. 11 (prace przy wypieku pieczywa) stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 II 1983 roku (Dz. U. nr 8 poz. 43 z 1983 roku) oraz załącznik nr 1 do zarządzenia nr 55 Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 14 VII 1983 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach (Dz. U.M.R i G.Ż. nr 3 poz. 7) (świadectwo pracy w warunkach szczególnych k. 25).

Przy ustalaniu stanu faktycznego sąd pominął wnioski dowodowe pełnomocnika wnioskodawcy o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków M. M., T. K. i M. B. oraz wnioskodawcy na fakt, iż wnioskodawca będąc zatrudniony w Gminnej Spółdzielni (...) w P., w Hurtowni (...) w P. i zakładzie- Produkcja (...) w P. wykonywał prace przy wypieku pieczywa, bowiem dowody nie pozostawały bez wpływu na orzeczenie sądu a co za tym idzie zmierzały jedynie do przedłużenia postępowania.

Wnioski zmierzały do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych, jednak bez udowodnienia 25 lat okresów ubezpieczeniowych ustalenie okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych nie miałyby wpływu na rozstrzygnięcie sądu.

Sąd Okręgowy ocenił i zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie i podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 roku, poz. 53z późn. zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zgodnie z art. 196 wskazanej ustawy - ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r., z tym że art. 182 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

W myśl art. 184 ust. 2 emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn.

Zgodnie zaś z art. 5 ust. 1 przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się, z zastrzeżeniem ust. 2-5, następujące okresy:

- 1) składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) nieskładkowe, o których mowa w art. 7.

Z przepisu art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wynika, że ubezpieczonym będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1.

Zasady przechodzenia na wcześniejsze emerytury oraz wykazy stanowisk do tego uprawniających określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 z późn. zm).

Według treści § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. Dodatkowo § 1 ust. 2 rozporządzenia stanowi, iż właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

W rozpoznawanej sprawie kwestia posiadanego przez ubezpieczonego stażu pracy w szczególnych warunkach nie mogła stać się przedmiotem sporu bowiem wnioskodawca nie udokumentował wymaganego okresu 25 lat podlegania ubezpieczeniu (okresów składkowych i nieskładkowych).

Wnioskodawca urodził się w (...) roku i jedyny okres którego nie zaliczył organ rentowy to okres od pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 26 lipca 1976 roku do 13 lutego 1978 roku – jednak okres ten jest zbyt krótki aby uzupełnić brakujące pod 4 lata okresów ubezpieczeniowych.

Prowadzenie zatem postępowania dowodowego co do okresów pracy w warunkach szczególnych było bezcelowe. Wnioskodawca i tak nie uzyskałby emerytury na podstawie cytowanego art. 184 ustawy. Wszystkie wymienione w nim warunki muszą być bowiem spełnione kumulatywnie.

Na marginesie dodać należy, iż wnioskodawca nie miałby szansy na wykazanie 25 lat okresów ubezpieczeniowych na dzień 31 XII 1998 roku jako osoba urodzona w 1960 roku. Przepisy pozwalają na zaliczenie pracy od ukończenia 16 roku życia, a zatem do końca grudnia 1998 roku odwołujący mógłby wykazać co najwyżej 23 lata okresów ubezpieczeniowych.

Reasumując, wnioskodawca nie spełnił warunku posiadania na dzień 1 stycznia 1999 r. 25-letniego okresu ubezpieczenia. W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy odwołanie jako niezasadne na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił.

O wynagrodzeniu pełnomocnika Sąd Okręgowy orzekł, punkcie 2 sentencji wyroku, na podstawie § 11 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 3 oraz w zw. z § 15 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu z dnia 28 września 2002 r. (Dz. U. Nr 163, poz. 1349, ze zm.), przyznając jego wypłatę ze Skarbu Państwa kasy Sądu Okręgowego w Łodzi według norm przepisanych, zgodnie z wnioskiem pełnomocnika. Sąd jednocześnie uznał, iż brak jest podstaw do różnicowania wysokości wynagrodzenia pełnomocnika w zależności od tego czy jest ustanowiony z urzędu czy z wyboru. Nakład pracy jest tożsamy. Sprawa dotyczyła odwołań od dwóch decyzji zatem wysokość wynagrodzenia określona została w wysokości 2x180 zł +23% VAT) =442,80 zł

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy -PI.

20 I 2022 roku.